

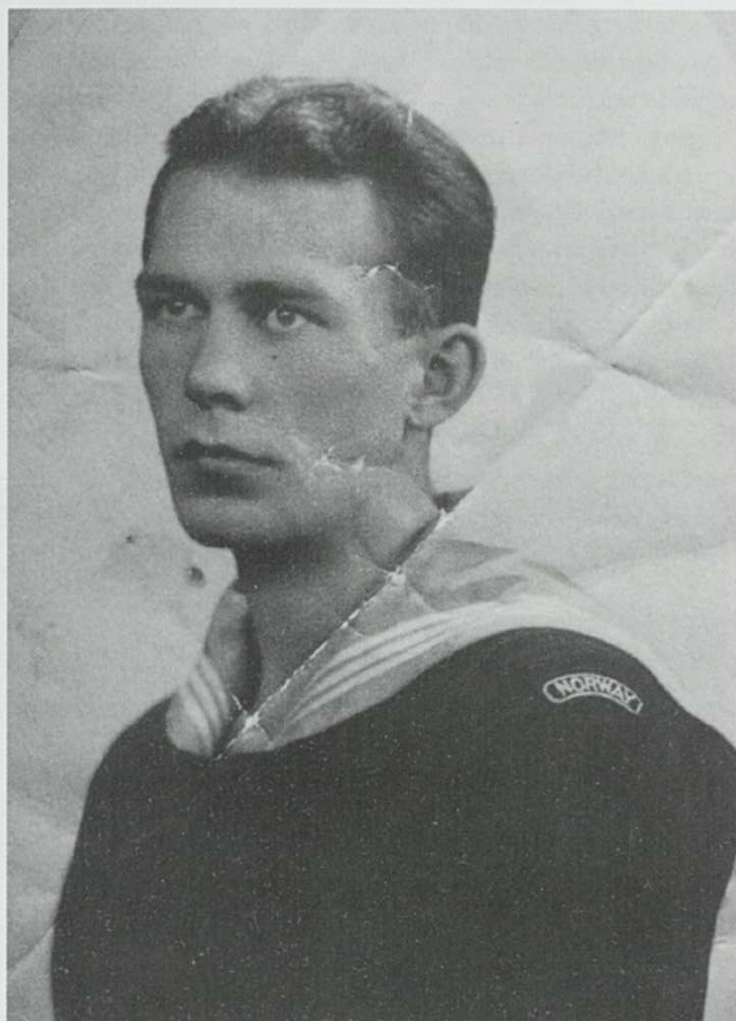
Leif Falnes

Skudeneshavn

Leif Johan – født 4. juni 1922 – var sønn av Lars Sigvald og Erika Falnes. Han kom fra en kjent sjømannsfamilie, hans far satt i japansk fangenskap i Hongkong under krigen og bestefaren var den kjente Cape Horn-seileren Johannes Falnes. Som de fleste ungdommer var det sjøen som fanget hans interesse. Av papirene var han den yngste som mønstret ut på den tiden i en alder av 13 år og 1 måned. Det var stedets båter som var skoleskipene for førstereis-guttene dengang, og det ble D/S «Vestmandrød» som ble hans første båt. Faren var maskinist ombord, men Leif Johan måtte ha en verge i den alderen. Han mønstret på 11.7. 1935 og stod ombord til 2.8 samme år. Det var sikkert en sommerjobb han hadde og av papirene går det fram at han mønstret av på Skudenes mønstringskontor.

19.7.1938 mønstret Leif på M/T «Dalfon» som jungmann. Han gikk ombord i London, og de gikk til Karibien der de lastet for europeisk havn og fortsatte i den farten.

22.1.1939 lå de i Hamburg, og da ble han forfremmet til lettmatros. Det ser ut for at farten gikk mellom Karibien og Europa da krigen brøt ut. For 26.8.1940 lå de i Liverpool, og da ble han forfremmet til matros. Av disse datoene kan vi rekne med at Leif befant seg ombord i «Dalfonn» i

fart mellom Karibien og England da krigen i Norge brøt ut. M/T «Dalfonn» fortsatte i samme farten. Den fikk

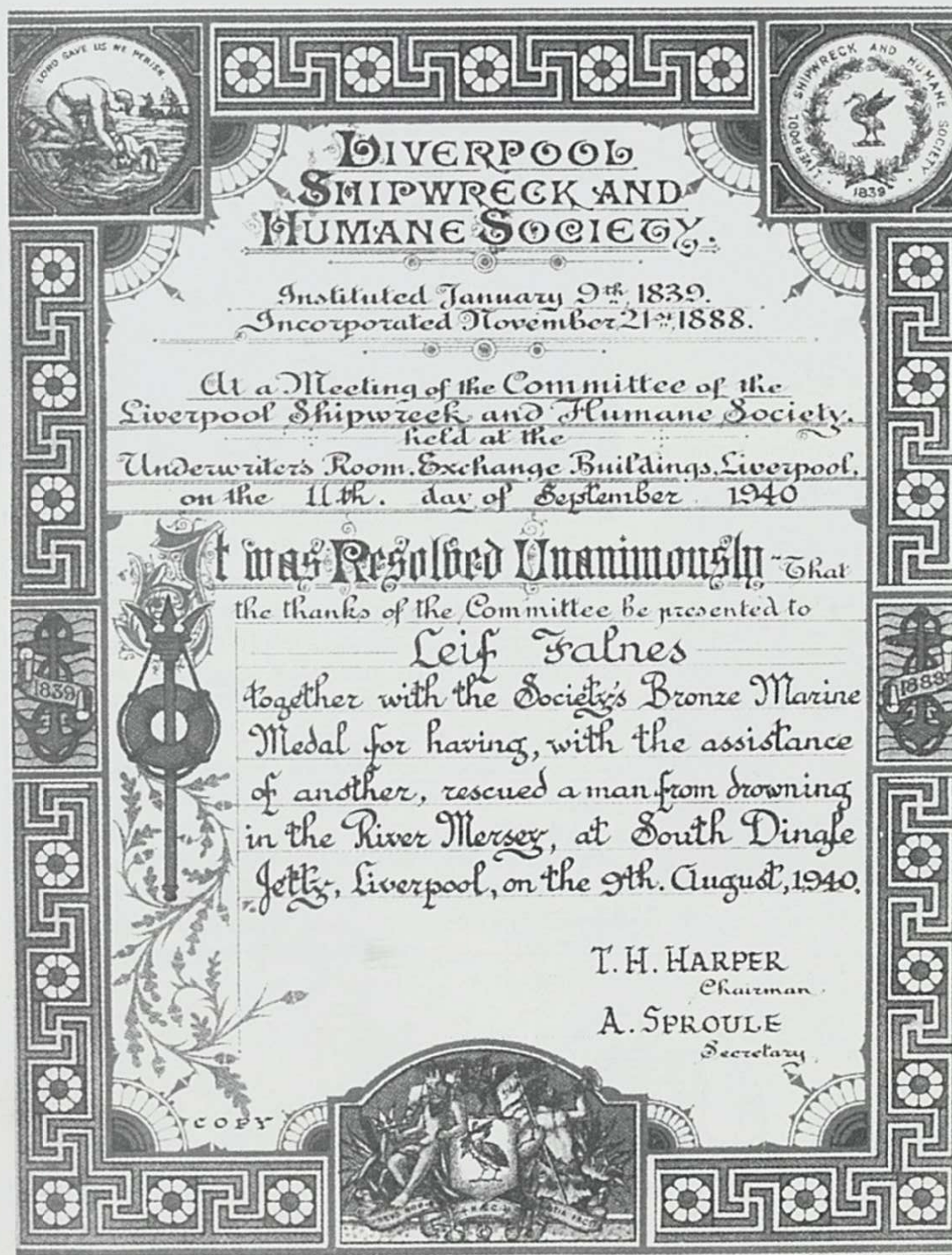
Fødselsnr./ Birt. no.	Etternavn/ Surname	For- og mellomnavn/ First and middle names
04.06.22	FALNES	Leif Johan

Fartøyets navn/ Name of vessel	Sølling/ Rank	Tiltrådt/ Service from	Hyre fra/ Wages from	Fra-trådt/ Service to	Hyre til/ Wages to
DALFONN	matros	19.7.38		15.1.43	
11.2.43 til Den norske marine, skytterkurs.					
FERNWOOD	matros/skytter	30.3.43		16.8.44	
THORDIS	" "	11.9.44		31.10.44 (Syk)	
TORONTO	" "	8.2.45		2.3.45	
STRIX	" "	23.3.45		17.4.46	

Guðrun R. Helgesen
Guðrun R. Helgesen e.f.

montert en 3-toms kanon akterut på poopen og var klar til å møte fienden. Skipet fortsatte i transatlantiske konvoier og følgende beskrivelse finner vi i (NS I, s. 95): «Desember måned 1940 var stormfull og commodoren hadde vansker med å holde båtene i konvoien i sine posisjoner slik at de ble et lett bytte for de tyske ubåtene. På en av konvoiene ble 7 båter som hadde sakkett etter konvoien torpedert, dårlig vær gjorde også at «Dalfonn» mistet kontakt med konvoien OB. 259. Det var en Oban konvoi som var på vei vestover. Den kom opp i en merkelig situasjon den 18. desember 1940 i posisjon 5850 gr. N. 1611 gr. W. Kl 16.15 kom et stort tankskip på ca 8.000 tonn i sikte. Det førte

hollandsk flagg, og idet «Dalfonn» nærmet seg, heiste det signalet: «Keep to my starbord side». «Dalfonn» endret kurs, hvoretter hollenderen morset over: «Require to have assistanse, please stand by, all my lifeboats carry away». «Dalfonn» spurte «What ship» og fikk svar «Number 23 of Convoy» hvilket i «Dalfonn»s eksemplar av konvoilisten skulle være M/T «Pendrech». Idet «Dalfonn» styrte nærmere for å passere til styrbord, oppdaget man plutselig kl 16.30 en ubåt som hittil hadde vært skjult av tankskipet. Man la merke til at navnet akterut var overmalt, men det var mulig å lese «Mordrec» eller «Modreerecht», skorsteinsmerket hadde OV. Videre noterte man seg at livbåtene

Diplomet Leif fikk etter redningsdåden i Liverpool

hang i davitene og flere livbåter lå langs skutesiden. Sjøen var helt rolig.

Kapteinen på «Dalfonn» trakk nå den konklusjonen at tankskipet spilte rolle som lokkedue og forsyningskip for ubåten. Han beordret kanonen akterut i aksjon og fjernet seg i full fart, idet telegrafisten sendte signal om situasjonen. Kanonmannskapet avfyrte syv skudd i en avstand av 6.000 yards og økte til 10.000 yards, men ingen traff. Det fremmede tankskipet gjorde ingen forsøk på å engasjere ubåten, men holdt hele tiden sine kanoner rettet mot «Dalfonn». Ti nautiske mil til styrbord observerte man imidlertid et britisk lasteskip som hadde fått øye på ubåten og engasjert den.

Hva som videre hendte kunne man ikke se fra «Dalfonn» fordi dagslyset nå forsvant hurtig. Forklaringen på episoden var at U-96 hadde angrepet tankskipet, som ganske riktig var «Pendrecht» fra OB-259, og truffet med den siste torpedoen. Da tankskipet ikke sank, hadde muligens ubåten tenkt å bruke kanonen, men i dette øyeblikk dukket først «Dalfonn» opp og åpnet ild, og så det britiske lasteskipet. Dette angrepet sammen med handelsskipets radiosignal, gjorde at han fant det klokest å trekke seg fra den utsatte posisjonen. Hollenderen fikk sitt skip velberget til lands og var sannsynligvis ikke klar over hvilke mørke mistanker han hadde sådd ombord i «Dalfonn». Fra oktober og ut desember 1940 var været stormfullt i Nord-Atlanteren. Den ene stormen etter den andre feide over konvoiene, som ikke klarte å holde posisjonene. Dermed ble der mange etternølere som ble lett bytte for ubåtene. I dette farvannet gikk «Dalfonn» uten nevneverdige skader. I mai 1941 lå «Dalfonn» i Liverpool og losset. De tyske flyangrepene mot britiske havnebyer nådde sitt klimaks i dette tidsrommet. Flere norske skip lå i havn i de fem dagene flyangrepene varte og to av de norske ble truffet og gikk ned ved kai.

«Dalfonn» lå i Birkenhead og losset, det er en oljehavn på den andre siden av Mercy River. Det var under det samme angrepet at Leif Falnes og båtsmannen ombord i «Dalfonn» hoppet overbord og berget noen engelskmenn som havnet i sjøen under bombingene. Vi har få detaljer om bragden, men de fikk tildelt medalje med diplom av borgermesteren av Liverpool. De to båtene som gikk ned

på Liverpools havn under flyangrepet var M/S «Bra-Kar» og M/S «Stromboli». «Dalfonn» dukker nå opp på vestkysten av Amerika. Såvidt vi kan se, har skipet gått mellom San Pedro og Australia/New Zealand. Leif mønstret av 15.1.1943 etter 4 år og 6 måneder ombord. Leif dro til New York og ble innrullert på Den norske skytterskolen, der gjennomgikk han treningskurs som kanoner.

Leif mønstret på 30.3.1943 i New York som matros/skytter. Skipet gikk i trans-atlantisk fart for det meste på Liverpool/New York. Vinteren og våren 1943 var en av de verste i manns minne med store tap av skip og mannskap. Det var en stor påkjønning for de som seilte der på den tiden. M/S «Fernwood» var en av de trofaste traverne som holdt sin posisjon i konvoien og kom alltid velberget til sitt bestemmelsessted. Lulle hadde ferie i Liverpool i september/oktober 1943. Under oppholdet fikk han tilbud som ferieavløser ombord i «Fernwood». Den første han traff da han kom over gangveien, var Leif som han ikke hadde sett siden 1938. Det ble to dagers hyggelig samvær, og praten gikk om hjemplassen som ingen hadde hørt noe om på lange tider. Leif mønstret av 16.8.1944.

Da krigen brøt ut i Norge, kjente de australske myndigheter til at 27 navngitte norske skip befant seg i nære farvann. Etter henvendelser fikk den australske marinen svar fra 25 av disse skipene. Marinen dirigerte dem til forskjellige bestemmelsessteder og «Thordis» ble sendt til Torsdagsøya sammen med «Havbør». Dette var bare en liten episode som hendte «Thordis» før Leif mønstret på i New York 11.9.1944. Han var en kort tid ombord, for 31.10. 1944 ble han sykeavmønstret og ble værende i land til han mønstret på neste båt.

Leif gikk ombord på «Toronto» 8.2.1945, som matros og skytter. Han ble en kort tid ombord og mønstret av 2.3.1945. De gikk sannsynligvis en tur til England og tilbake til USA. Vi har ingen opplysninger om den turen.

Leif fikk seg jobb som matros/skytter ombord på M/T «Strix» 23.3.1945. De allierte gikk nå fram på alle fronter, og det så ut for at det bare var et tidsspørsmål før krigen var over. Vi antar at «Strix» gikk i transatlantisk fart. Leif stoppet ombord til 17.4.1946 og han kom hjem 17. mai 1946 på en kort visitt. Han ble dimmitert fra marinen kort tid etter.